

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 20 Lipca v. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.
Sankt-Petersburg dnia 9 lipca.

Najwyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu, datowany dnia 15 czerwca:

„Z wiadomości, przedstawionych NAM o stanie podatkowych niedoimek w Państwie, dostrzegamy, chociaż nie w każdym miejscu jednaka, ale nie mniej przez to w ogólnym rachunku nadzwyczajną onych ilość, sprawującą trudność w obrótach Skarbu Państwa.

Chociaż zmuszanie do regularnej opłaty podatkowej, tego rzeczywistego obowiązku wiernych poddanych, wymagałoby przesięgnięcia środków surowych; ale, biorąc pod uwagę okoliczności lat ostatnich i pragnąc okazać nowy dowód pieczołowitości NASZEJ o pomyślności narodowej, Uznaliśmy za dobrą, z jednej strony dozwolnić ważne ulżenia w pozyskiwaniu niedoimek, a z drugiej postanowić, w niektórych względach, dokładniejsze w tym przedmiocie prawidła.

Na skutek czego, zgodnie z przedstawieniem Ministra Skarbu, w Radzie Państwa przeyrzaniem, Rozkazujemy: dla pozyskania do Podskarbstwa Państwa niedoimek przystąpić niezwłocznie, i jak w tym przedmiocie, tak i około uzyskiwania na przyszłość podatków, postępować na zasadach poniżej opisanych:

I) Względnie Skarbowych Włościan.

1) W tych guberniach, w których niedoimki, na skarbowych włościanach zalegające, jeszcze nie rozłożone na terminy, uzyskując bieżące podatki bez pofolgowania, postępować w sposób następujący:

a) Gdzie do 1go marca tego roku okaże się niedoimki nie więcej, jak półroczna ilość podusznych i czynszowych podatków, oczyścić je w przeciągu teraźniejszego roku, i w ostatnim razie, przy opłacie pierwszej półrocznej ilości 1833go roku.

b) Tam, gdzie niedoimka do pomienionego terminu wyniesie więcej nad półroczną ilość, Gubernatorowie Cywilni, po przeyrzaniu postanowień Izby Skarbowych i po zrobieniu, spólnie z Wice-Gubernatorami, ostatecznego postanowienia, mają rozterminować opłatę takowych niedoimek, w miarę stanu włości, na liczbę lat istotnie potrzebną, kładąc naprzykład na rok około półrocznej i nie mniej czwartey części roczney ilości, z obowiązkiem wnoszenia półrocznie, razem z bieżącymi opłatami, i po zrobieniu tym sposobem rozterminowań, donieść niezwłocznie Ministrowi Skarbu.

II) Względnie Obywatelskich Włościan.

2) Liczące się na majątkach obywatelskich, od rozterminowanych, na osnowie tego ukazu, niedoimek, peny zdjąć za cały czas w powszechności.

3) Zatyż w uzyskiwaniu niedoimek i podatków, jak w obecnym zdarzeniu, tak i na przyszłość, trzymać się następujących prawideł.

a) Jeżeli niedoimki podatkowe, liczące się do 1 marca teraźniejszego roku, t. j. po upływie terminu opłaty pierwszej jego połowy, stanowią, nie więcej, jak około półrocznej ilości, mianowicie: 1 rubel 65 kop. i nie wyżey 1 rub. 80 kop. z duszy, wtedy uzyskiwać je w przeciągu teraźniejszego roku i to koniecznie przy opłacie pierwszej połowy przysłyey raty, przy regularnym płaceniu bieżących podatków.

b) Lecz jeśli niedoimka wynosi więcej od wyżey wyrażoney ilości, wtedy ją rozterminować, zgodnie z tém, jak powiedziano o włościanach skarbowych, na potrzebną liczbę lat, z opłatą rocznych ilości w naznaczonych terminach, w róż-

nych częściach i równie przy regularnej opłacie podatków bieżących.

c) Jeżeli rozterminowane, tym sposobem, części niedoimek nie będą wniesione, spólnie z bieżącymi podatkami, w naznaczonym terminie, wtedy znowu przyliczać peny, uzyskując je od dnia takowego chybiecia terminu, na dawniejszey osnowie.

III) Względnie Mieszczan.

4) Ponieważ w niektórych miastach nagromadziły się znaczne niedoimki, przeto Gubernatorowie Cywilni są obowiązani, ponowić zalecenia Zgromadzeniom, względem regularnego wnoszenia należnych podatków, w rozkładzie na terminy i w uzyskiwaniu niedoimek postępować podług prawideł, dla włościan skarbowych, powyżey tego, postanowionych, z tém oraz, iż, jeżeli z raty i rozterminowanych opłat zbierze się znowu półroczna ilość, wówczas uzyskanie takowej niedoimki uskutecznić z należących miastom od Skarbu opłat.

5) Gromadom zostawić na przyszłość podatki tych mianowicie, którzy nie są w stanie płacić jedynie z przyczyny nieszczęśliwych zdarzeń, rozkładać od drugiej połowy roku na innych; przeciwnie, leniwych i rozpustnie żyjących mieszczan oddawać na zarobek osobom szczególnym, albo używać do robot publicznych; nieobiecujących zaś poprawy oddawać, na ogólnej osnowie ustaw na rekrutów.

IV) Względnie stanów podatkowych w ogólności.

6) Ponieważ z działań okazało się, że w liczeniu pen, nie we wszystkich Guberniach zachowuje się jednako prawidłowo, i że naznaczenie terminów dwóch półrocznych do 15go grudnia i 1go marca, również dwutygodniowa ulga, postanowiona Manifestem 16go maja 1811 roku, czynią trudnemi rachunki, przeto dla usunięcia tych niedogodności, postępować odtąd w tej rzeczy w sposób następujący:

a) Termin opłaty podatków w powszechności za pierwszą połowę roku liczyć do 1go marca, a za drugą do 1go stycznia.

b) Nadto dawać ulgę do dnia 16go następnego miesiąca; lecz jeśli w tym czasie podatki nie weyda, a będą zapłacone chociażby dnia 16go, wtedy z włościan obywatelskich uzyskiwać peny za cały miesiąc. Jeżeli zaś będą wniesione po dniu 16tym i chociażby d. 1 następnego miesiąca, wtedy liczyć penę za dwa już miesiące i tak daley, trzymając się kalendarzowych miesięcy i nie mieszając ich rachunkiem trzydziestodziennym.

7) O regularnej opłacie podatków i rozterminowanych niedoimek, równie od obywatelskich jak i skarbowych włościan półrocznymi ratami, mieć, wymienionym w Manifestie 1811 roku osobom, bez pofolgowania pilność. Przyczém obowiązane są one wraźać wszystkim, do kogo należy, ażeby nikt nie spodziewał się nowych ulg albo darowania niedoimek.

8) Jeżeli kto, w powszechności ze stanów podatkowych, za nastaniem terminu nowej połowy roku, zaduży się za pierwszą; wtedy żądać koniecznie wniesienia niedopłaconego podatku w biegu tego nowego terminu, razem z opłatą bieżącej raty.

9) Ale jeśli kto z właścicieli osiadłych majątków, na rachunek bieżących opłat i rozterminowanej niedoimki, odtąd nagromadzi do trzech rubli z duszy, wtedy majątek oddawać bez odwłoki w opiekę.

V) Względem stanowienia Opiek.

10) Opiekę nad takowemi majątkami, podług

uwagi Gubernatora Cywilnego, poruczyć Dworzanom teyże Gubernii, albo osobaym, z jego wyboru Urzędnikom stanu Dworzanskiego.

11) Gdy będzie dostrzeżono, że opiekunowie, nie płacąc niedoimki na przepisanej osnowie, owszem ją pomuszają jeszcze, albo rozrządzeniami swojemi działają na szkodę Skarbu, wtedy po należytych, przy Marszałku powiatowym Dworzanki, wysłedzeniu, dzieło przedstawia się, z jego opinią Gubernatorowi Cywilnemu, który, przez pośrednictwo Rządu Gubernialnego, czyni rozrządzenia względem oddania przekopanego przez śledztwo o nadużycia albo niezgodne z prawidłami Opiekuna rozrządzenia, pod Sąd, dla naznaczenia ukarania, w miarę winy.

12) Opieszalskość w naznaczeniu na osnowie wyżej opisanej, opieki, spada na odpowiedzialność Gubernatora Cywilnego i Rządu Gubernialnego, a tym więcej wszelkie w ogólności opuszczenie i powołanie w uzyskiwaniu niedoimek i bieżących podatków, osobliwie ziemskich powinności, dla których nie naznacza się, ani rozterminowania, ani zdjecia peny; gdyż przy staraonych z ich strony działaniach i uzyskiwaniu z mieysc i osob podległych i podług surowości praw, nie może mieć mieysca znakomite nagromadzenie niedoimek, wyłączać jakiegokolwiek szczególnie nieszczęśliwe zdarzenia.

VI) Względem ogólnych prawideł około uzyskiwania podatków i niedoimek.

13) Izhom Skarbowym nanowo zalecić, ażeby niedoimkowe rejestra dosyłane były w swoim czasie i porządnie, pod obawą teyże odpowiedzialności, jaka naznaczona jest Manifestem 1811 roku za pofolgowanie, uwiadamiając przytém Rządu Gubernialne osobno o nierogularnie płacących, na których odtąd z bieżących i rozterminowanych opłat, nabiera się niedoimki więcej od dwóch rat półrocznych, donosząc rzszem o tém Ministrowi Skarbu dla przedsięwzięcia dalszych środków.

14) Zabraniając wszelkiego pofolgowania przy uzyskiwaniu nieopłaconych w terminie podatków i starania o ich odłożeniu dla przyczyn mało znaczących, — za okazaniem się niedoimki dla jakiegokolwiek nadzwyczajney nieszczęśliwey przygody, przedstawiać o tych jedynie przygodach, z jasnymi dowodami, Ministrowi Skarbu, dla należytego, podług uwagi, rozrządzenia.

15) Jeżeli w któreykolwiek Gubernii nanowo zbierze się niedoimka w znaczney ilości, albo okaże się zapuszczenie rozterminowanej, wtedy Minister Skarbu przedstawia Nam względem wystania Senatorów dla rewizyi takowych gubernii. W każdym zaś zdarzeniu, wystani do Gubernii Senatorowie, obracać mają szczególną uwagę na stan niedoimek.

16) Prawidła tego ukazu stosują się do wszystkich Gubernii i Obwodów, prócz Bessarabii i Prowincyy Zakaukaskich, ile w pierwszych nie są jeszcze przedsięwzięte szczególne środki i nie są dane osobne rozterminowania. Lecz jeśli w tém ostatniem zdarzeniu, podług mieyscowey uwagi, uznane będzie potrzebnym zastosować cokolwiek do prawideł obecnego ukazu, tedy się to poleca Ministrowi Skarbu, po zniesieniu się jego z główną mieyscową Zwierzchnością. (G. S.)

Sankt-Petersburg dnia 11 Lipca.

Przez najwyższe ukazy *Do Kapituly Orderów*, zostają mianowani kawalerami orderów: *Świętey Anny 3ciey klasy* tymczasowy naczelnik policyy leśney w Żmudzkich powiatach Baron *Firks*, za gorliwą i pracowitą w tym urzędzie służbę; i *tegoż orderu 2giey kl.*, Prezydent Grodzieńskiej Izby Kryminalney *Zatęski*, za gorliwą służbę; 24 t. m. S. *Stanisława 4tey klasy* za nadzwyczajne odznaczenie się przy wykryciu nadużyć i tajonych majątków w skonfiskowanych dobrach powstańców gub. Grodzieńskiej, na nader znaczne summy, urzędnik Ministerstwa Skarbu do szczególnych poleceń Radzca Dworu *Archipow*.

— Przez ukaz CESARSKI dany na imie P. Ministra Woyny z d. 9 czerwca b. r. skład Departamentu Kommissoryatu w Ministerstwie Woyny

został przekształcony i etat jego znacznie powiększony.

— Zdaniem Rady Państwa, zatwierdzone m przez N. PANA w dniu 1 czerwca b. r. ustanowiony został nowy etat Kancellaryi P. Wojennego Gubernatora Wileńskiego, sprawującego obowiązki Jenerała Gubernatora Grodzieńskiego i Białostockiego. Oto są głównejsze szczegóły tego etatu: Rządca Kancellaryi pobiera rocznie 3000 r.; trzy Sekretarze, każdy po 1500 r. sześciu ich pomocników, po 900 r.; żurnalista, razem archiwista, tytuł, tłumacz, 1500 r. dwaj urzędnicy do szczególnych poleceń po 1800 r. Na nadzwyczajne wydatki wyznaczono 10,000 r. W ogóle etat ten powiększony z powodu przyłączenia do zarządu obwodowi Białostockiego, wynosi rocznie 39,200 rub.

— Ukaz Rządzącego Senatu. 30 czerwca b. r. (z 1 Depart.) Z zaleceniem wszystkim Izhom skarbowym, izby, w naznaczeniu kary pieniężney na urzędników zarządu leśnego, za przetrzymywanie summ z dochodów leśnych, braty za zasadę ukazu J. C. M. z d. 7 sierpnia 1808 roku.

— W skutek CESARSKIEGO ukazu z d. 21 grudnia 1850, nałożony zostaje arezt w gubernii Wołyńskiej, pow. Włodzimierskim, na 60 dusz, zostających pod dożywociem Anny córki Kazimierza *Fofiusowey*, czyniących dochodu 450 r. sr., z powodu wydalenia się syna jej Gustawa bez wiedzy rządu do niewiadomego mieysca. (T.P.)

Warszawa d. 24 lipca.

Jenerał Hr. *Krasiński* wyjechał ztąd w tych dniach do dóbr swoich.

Przybył do tutejszey stolicy nowy jenerałny Konsul Pruski w Królestwie Polskiem, Radzca Stanu *Niderstetter*.

Wczoray i dziś odbywał się popis uczniów szkoły zgromadzenia XX. Pijarów. Jutro i po jutrze odbędzie się popis w Liceum. (G.W.)

N I E M O Y .

Neuchatel 27 czerwca.

Przedwczoray królewski Gubernator, Jenerał Porucznik v. *Pfuehl*, zagaił zgromadzenie prawodawcze mową, której treść umieszczamy: — „Wróciwszy do was po 3miesięczney prawie nieobecności, zastałem kray w stanie zespakajającym. Rząd postępuje z zaufaniem, którego wierny lud, jest podstawą, przekonał on burzycieli powszechnego porządku, i używa teraz pokoju. Baczniemi przecieź bydz powinniśmy; są jeszcze ludzie chciwi sławy, którzy przewrotne układają plany, oczekiwania ich zawiodły wypadki paryzkie, przeto pskładają teraz nowe nadzieje w położeniu, w jakim się sama Szwajcaryja znajduje. — Rząd tymczasem każdy ich krok uważa; ja zaś, zaszczycony na nowo zaufaniem Króla, otoczony wiernymi i wspierany ich pomocą, bez obawy stoję przeciw wszelkim zdarzyć się mogącym wypadkom.” — Następnie wyliczył Gubernator czynności, jakimi się zgromadzenie w czasie tej sessyi będzie zajmowało, jako między innymi daniem instrukcyi dla Deputowanych Neuchatelskich na najbliższem powszechnem zebraniu się Związku, i dalszym ciągiem dyskusyy, nad ustanowieniem jednej appellateyney władzy.

Co do pierwszego, wyraził się Gubernator następnie: — „Dwa obecnie istnieją systemata w Szwajcaryi, centralizacyi i odosobnienia się (*Souverainetés-Recht*). Celem pierwszego Systematu jest, zamieniając niejako Kantony w prowincye, powiększyć fizyczne siły całej Szwajcaryi. Do wasto należy rozważyć: czyli pomnożenie fizycznych sił, jak w wielkich Mocarstwach, będzie ważnem dla Szwajcaryi, gdy pociągnie za sobą niezgody, rozdrobnienia i kłótnie różnego rodzaju, a nasreszcie, zmniejszenie sił moralnych kraju, czyli owszem, to jednoczenie się Szwajcaryi, nie osłabi ją więcej jak wzmocni? Wprawdzie w skutku życzenia waszego, któreście mi oświadczyli, względem zmiany stosunków z Związkiem, mniey was już powyższe poszukiwania obchodzą, ztądż, że Król oświadczył, iż tę rzecz sam chce ze swymi Wysokimi Sprzymierzeńcami rozważyć, przecieź

mimo tego zawsze przyznanie zasadniczego Szwaycaryi przyznania, pozostaje dla wszystkich nadzwyczaj ważnym pytaniem, a zdania wasze w tej mierze, dla tego właśnie, iż w inne stosunki weyść macie, będąc bezstronne, tym większą wagę u rozważnych ludzi mieć będą. Prezydentem zgromadzenia prawodawczego na tej sessyi został wybrany *Mer Falangin. P. Chambrier* przedstawił budżet skarbowy z roku przeszłego, z którego okazało się, że wydatki przenośli dochody o 86,721 Livr. Pierwsze wynosily 382,160 Livr. (G.W.)

Hamburg dnia 17 lipca.

Donoszą z *Hagi*: Dyrektor telegrafów, pierwszy pomocnik inżynierji *Joos*, wyjechał do cytadelli Antwerpskiej, aby, jak mówią, telegraficzną linią z *Hagi* do *Bredy* z tamtym ważnym punktem połączyć. Rząd odebrał w dniu 15 ważne depesze z *Londynu*, poczem nadzwyczajna rada gabinetowa miała miejsce (G.W.)

Frankfort d. 11 czerwca.

(W poprzedniej gazecie donieśliśmy o protokole 22go posiedzenia Związku Niemieckiego, i o projekcie z 6 artykułów złożonym, który Pełnomocnicy Dworów, Austriackiego i Pruskiego, podali Związkowi. Dziś udzielamy postanowienie na témże posiedzeniu uchwalone, które jest tylko dosłownym powtórzeniem wzmiankowanych 6 artykułów, z dodaniem 25 i 26 art. Aktu Wiedeńskiego dla Niemiec.)

Uchwata Związku Niemieckiego. Po przystąpieniu do projektu, przez Dwory Austriacki i Pruski uczynionego, ogólne Zgromadzenie Związku Niemieckiego, po oświadczeniu wdzięczności, dla Najjaśniejszych Cesarza Austriackiego i Króla Pruskiego, za pieczołowitość nad wspólnym dobrem krajów Niemieckich, uchwaliło jednomyślnie następujące postanowienie:

Art. I. Gdy podług Art. 57 Aktu Wiedeńskiego dla Niemiec, wszelkie władze krajowe, łączyć się powinny w osobie Panującego, i tenże przez organiczny układ krajowy, tylko w wykonaniu oznaczonych praw do przyczyniania się Stanów może być przywiązany; każdy przeto Niemiecki Xiążę, jako członek Związku, nietylko ma prawo odrzucić wszelkie petycje Stanów, przeciwne temu prawidłu, ale owszém obowiązkiem tego odrzucenia wpływa z zamiaru tego związku.

Art. II. Gdy również podług ducha przytoczonego powyżej Art. 57 i następności ztąd wynikłych które Art. 58 wyraża, żadnemu Niemieckiemu Panującemu, Stany krajowe nie mogą odmawiać środków utrzymania kraju wstanie odpowiadającym zobowiązaniom związku i ustawom kraju; mogą zayść przypadkiem, w którychby zgromadzone Stany, na żądanie do utrzymania kraju podatki, w sposób pośredni lub bezpośredni chciały zezwolić, tylko pod warunkiem za to innych przyzwoleń; na takie przypadki zastosować należy dołączone tu poniżej artykuły aktu Wiedeńskiego 25 i 26.

Art. 25. Utrzymanie wewnętrznej spokojności i porządku, należy do właściwego Rządu. Jako wyjątek może jednak mieć miejsce współdziałanie ogółu, ze względu na wewnętrzne bezpieczeństwo całego Związku, i w skutek zobowiązania się członków Rzeszy do udzielenia wzajemnej pomocy, w utrzymaniu lub przywróceniu spokojności, na przypadek oporu poddanych, przeciw Rządowi, otwartego rokoszu, albo niebezpiecznych poruszeń w kilku krajach związkowych.

Art. 26. Kiedy w jednym Państwie, przez opór poddanych przeciw Zwierzchności, wewnętrzna spokojność zagrożoną została, i rozszerzenia zaburzeń obawiać się potrzeba, albo rzeczywiste powstanie bliskie jest wybuchnięcia, a Rząd sam po wyczerpaniu prawnych środków, zawezwie pomocy Związku, Zgromadzenie obowiązane jest najszybciej dać pomoc dla przywrócenia porządku. Gdyby Rząd w podobnym położeniu będący,

przez okoliczności był przeszkodzony w żądaniu pomocy, to jednakowoż związek niemoiety jest obowiązany, chociaż nie wezwany, wmięszać się i przywrócić dawny porządek. To wmięszanie się jednak, tylko tak długo trwać powinno, póki wspierany Rząd tego wymaga.

Art. III. Wewnętrzne prawodawstwo każdego w szczególności kraju, nie może uchybić celowi Związku, ani przeszkadzać w dopełnieniu zobowiązań względem tego Związku, jak np. w dostarczaniu mu zasiłków pieniężnych.

Art. IV. Dla zabezpieczenia godności i praw Związku i jego reprezentacyi, a zarazem i dla ułatwienia wykonania stosunków między Rządami i ich stanami prawnie istniejących, ustanowioną zostanie przy Seymie tymczasem na lat sześć oddzielna Kommissya, wyłącznie się tym przedmiotem zajmująca, której przeznaczeniem także będzie, szczególnie, baczną mieć oko na układy Stanowe w krajach Niemieckich, czy te nie są w sprzeczności z duchem praw Związkowych; w takim bowiem razie, zwróciwszy uwagę właściwego Rządu, takowe ogólnemu Zgromadzeniu przedstawić powinna. Po sześciu latach, dalsze trwanie Kommissyi zależeć będzie od narad.

Art. V. Rządy, u których jawność Stanowych układów jest dozwolona, niepowinny dozwalać, aby granice wolnego wystowienia się, tak podczas narad, jak przy ogłaszaniu ich drukiem, nie były przekroczone, ubliżeniem albo narażeniem spokojności pojedynczego Państwa lub ogólnego Związku.

Art. VI. Gdyby zaszła jaka wątpliwość w znaczeniu Aktu Związkowego, samo przez się wypada, że jego objaśnienie zależy wyłącznie od Związku, który to prawo wykonywa przez swój organ, to jest: Zgromadzenie związkowe.

Co się tyczy nadużycia druku, Zgromadzenie oczekuje sprawozdania na 14 posiedzeniu wybranej Kommissyi, która się zajmuje urządzeniem jednakowych względem druku przepisów, aby ostateczne w tym względzie wydać postanowienie. (Tu następują podpisy.) (J.d.S.P.)

P R U S S Y.

Berlin d. 10 lipca.

Fortyfikacye *Poznania* idą z pośpiechem: to miasto stanie się warownią pierwszego rzędu; i z *Gniezna* będzie twierdza zrobiona.

Wojsko Pruskie nad *Renem*, i w *Westfalii* stojące, liczy z Landwerami 180,000 ludzi i 400 dział; równa siła zbrojna może wkrótce przybyć dla wzmocnienia tego wojska. (G.W.)

— *Dnia 11* —

Król Jmć, chcąc uwolnić swoich poddanych od uciążliwej dla nich obecności przemieszkujących dotąd w Prusiech emigrantów polskich, wydał do Jenerała *Natzmer* rozkaz gabinetowy, mający na celu ułatwienie powrotu do oyczyzny tym z ich liczby, którzy z ogłoszonego przez N. Cesarza Rossyjskiego przebaczenia, korzystać mogą; ci zaś, którzy wrócić nie będą mogli lub niezechcąc, poddani zostaną pod ścisły nadzór policyi, i mieszkania dobrowolnie zmieniać nie będą mogli. Od czasu ogłoszenia takowego rozporządzenia, kilkuset Polaków odjechało do Francyi z *Elbląga* i innych portów.

— *Francuzkie* i *Angielskie* gazety rozwodziły się niezmiernie nad złém obeyściem się, jakiego doznawali ze strony Rossyan Polscy Jenerałowie *Lewiński* i *Chorzewski*, którzy, pomimo nadanej amnestyi, uwięzieni byź mieli w głąb Rossyi, — utrzymując nadto, iż w skutek takowego z niemi postępowania, *Jen. Chorzewski* zapadł niebezpiecznie na zdrowiu. Lecz naylepszym dowodem na zbitcie takowych pogłosek, jest sam *Jen. Lewiński*, który w tych dniach właśnie opuścił *Berlin*, udając się do wód *Mariebadzkich*; co się zaś tyczy *Chorzewskiego*, ten w rzeczy samej złożony jest chorobą w *Warszawie*, lecz ta wynika z ran, odebranych w czasie ostatniej kampanii. (T.P.)

— *Dnia 15* —

Świadomi w politycznych stosunkach mężo-

(*)

wia, twierdzą, iż Xiążę Fryderyk Hollenderski z tą pociechą do *Hagi* odjechał, że sprzymierzone Mocarstwa: Rosya, Austrya i Prussy, na przypadek ponowienia wojny między Hollandyą i Belgią, żadnym sposobem wmięszania się trzeciego Mocarstwa niedopuszczają; owszem utrzymują, że na taki przypadek dowodzący Jenerałowie w prowincyach Nadreńskich i Westfalii w potrzebne zlecenia są opatrzeni. W rzeczy samej, wszystkie półki odwodowe, dla uzupełnienia owych korpusów, częścią już są w pochodzie ku *Renowi*, częścią już otrzymały rozkaz udania się w tamte okolice.

Xiążę Felix *Schwarzenberg* jeszcze tu bawi, jest on przy wojskowym postannictwie Austryackim Jenerała Hr. *Clam Martinitz*, który usilnie zajmuje się wojskowemi pracami.

— Dnia 17 —

Z *Frankfortu* nad *Odrą* piszą dnia 14 b. m., że jarmark tamtejszy jest dosyć liczny, lubo kupców ze wschodnich krajów mniej tą razą znajduje się, niż na przeszłym jarmarku. Wełny jest bardzo wiele i dla tego staniała.

— Dnia 20 —

Angielski gabinetowy kurjer *Cleves* przejeżdżał tędy z *Londynu* przez *Hamburg* do *Petersburga*.

— Dnia 21 —

Przybyli: Xiążę *Italiński*, Hrabia *Konstantyn Suworow*, z okolic Nadreńskich, i Cesarzko-Rosyjski Rzeczywisty Radca Stanu Hrabia *Panin*.

Jenerał-Major, Szef głównego sztabu *Ruchle von Lilienstern*, wyjechał do kąpieli *Gastein*.

Cesarzko-Rosyjski feldjeger *Ossipoff* przejeżdżał jako kurjer z *Londynu* do *Petersburga*.

— Dnia 22 —

Jenerał piechoty, komenderujący korpusem gwardyi, Xiążę *Karol Meklemburg Strelitz*, przybył tu dnia dziesiątego z *Neu-Strelitz*.

Wrocław d. 18 lipca.

Rejencya tutejsza ogłosiła pod dniem 16 b. m., iż w mieście tutejszym zdarzyło się kilka wypadków cholery. (G.W.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 7 lipca.

Zdrowie Xięcia *Reichstadt* coraz się polepsza. Wczora ukazał się na balkonie zamku *Schönbrunn*, a dziś ma pierwszy raz wyjechać na spacer.

Osewicie, mającym się odbyć w Węgrzech, tersz nie wcale nie słysząc, i ani pomyśleć można, aby się odbył w roku bieżącym.

— Dnia 10 —

W armii naszej zachodzą wielkie poruszenia, szczególnie w prowincyach Czeskich.

Uczony i pełen zdolności Major *Prokesch*, kawaler *Osten*, który został radcą nadwornym w miejscu kawalera *Genz*, ma lat 36 i jest pasierbem Profesora *Schneller* w *Freiburgu*.

Dnia 5 b. m. umarł pensyonowany Jenerał kawaleryi Hr. *O'Reilli*, w 90 roku życia swego.

Układy, które tu były przedsięwzięte względem *Krakowa*, są tak jak ukończone. Słychać, że ułożoną została reorganizacya tego wolnego miasta, i jak tylko będzie ratyfikowaną przez trzy Mocarstwa, pod których protekcyą *Krakow* zostaje, natychmiast ogłoszoną zostanie. Hrabia *Alvensleben*, który ze strony Króla Jęci Pruskiego był przystany jako Kommissarz do tego interesu, wyjeżdża ztąd za kilka dni.

Dnia 7 kurjer Angielski *Nixon* wyjechał do *Londynu*. (G.W.)

Szwecya.

Sztokholm dnia 6 lipca.

Dnia onegdajszego, jako w dzień urodzin Xięcia *Następcy tronu*, była wielka parada wojska, stojącego w obozach w bliskości stolicy. Po mistrze wojsko defilowało przed Królem, gdzie cała Królewska familia była przytomna, oraz liczna publiczność różnego stanu. Po czém Król udał się do każdego oddzielnie batalionu i szwadronu, które pożegnał, życząc szczęśliwego po-

wrótu do garnizonów. Pożońszy był bal u dworu na którym, prócz Ciąła Dyplomatycznego, było osób różnego stanu znajdowało się. (G.W.)

Szwajcarya.

Szofusa d. 6 lipca.

Dnia 2 otworzono w *Luzern* zwyczajne posiedzenia. P. *Schultheis Ed. Pfyffer* w mowie politycznej umiarkowania, zwrócił uwagę zgromadzenia na ważne pytanie: w jaki sposób utrzymać samostność oyczyzny? uznając za najlepszy do tego środek: udoskonalenie siły wojennej, i świętość dotrzymaniu układow z Mocarstwami. Uspokoił nie dwóch kantonów, poprawa i umocnienie *Zwiazku*, ma być dziełem terażniejszego zgromadzenia. (G.W.)

Dania.

Kopenhaga d. 14 lipca.

Statek parowy, który tu przybył z okrętem *Talavera*, wypłynął ztąd dnia 11 z *Lordem* i *Lady Durham*, ich trzema córkami PP. *Warde Ponsonby* i *Ellice*, udając się do *Petersburga*. (G.W.)

Anglia.

Londyn dnia 6 lipca.

Podług wiadomości z *Nowego Yorku*, dochodzących 19 maja, zgromadzenie prawodawcze stanu *New-York*, wydało w ciągu ostatniej swojej sessyi 24 przywilejów na robienie dróg żelaznych na które zebrano ogółem kapitału 24,775,000 dolarów (około 150,000,000 rubli), i 7 przywilejów na założenie rozmaitych banków. — Pewna liczba mieszkańców *Nowego Yorku*, założyła niedawno nowe miasto nazwiskiem *Wisła*, na północ rzeki *Maumee*, odgraniczającej stan *Ohio* od *Michiganu*, i wpadającej do jeziora *Erie*; miasto takowe ma służyć za stacyą dla statków parowych, krążących pomiędzy *Buffle* a *ciężniną*. Założono już w niem warsztat okrętowy i budują wielkie składy.

— Dnia 7 —

(T.P.)

W przeszłym tygodniu odbyło się w *Oxfordzie* roczne zebranie się Angielskich naturalistów i lekarzy. Przybyli tam z całej Anglii uczeni, byli z największą gościnnością przyjęci; przedmioty przez nich odczytane, były bardzo ważne. Zgodzono się, aby przyszłe roczne zgromadzenie odbyło się w *Cambridge*, a odtąd nigdy w miejscach, gdzie się znajdują uniwersytety, lecz po kolei, tylko w bogatych fabrycznych miastach.

— Dnia 10 —

W wyszłem niedawno dzieło o ekonomice w pracach przemysłowych, znajduje się następująca wiadomość o zakładzie *Times*: — „Zakład ten jest dowodem, ile przez podział pracy zdziałać można; przemysł i materia łączą się tu, aby, podług największych planów, a z najoszczędniejszą ekonomią, najprędsze skutki wyprowadzić. Między tysiącami czytelników, których *Times* we wszystkich częściach świata liczy, mało zapewne jest takich, którzyby potrafili wystawić sobie żywy obraz, w którym tyle utalentowanych mędźw, tyle mechanicznych geniuszów, dzień i noc w ustawicznym zostaje ruchu, aby światu nauk i pożytecznej zabawy dostarczyć. Sale pracy tak doskonałe oświecone są gazem, że wszystko widzieć można, jak podczas dnia najjaśniejszego. Cichość, spokojność i porządek, panują we wszystkich oddziałach, gdzie około 100 ludzi jest ustawicznie zajętych. Podczas posiedzeń *Parlamentowych*, pracuje bez ustanku najmniej 12 stenografów czyli skoropisów, w Izbach Wyższej i Niższej, każdy bywa zmieniany co godzina od drugiego; wtedy co tu bieżą do drukarni, aby przełożyć swą pracę na pismo zwyczajne. W tymże czasie, około 50 zecerów nieustannie pracujących; jedni szybkością błyskawicy składają litery z nieuschniętego jeszcze pisma, drudzy ułożone wiersze składają do kupy, i t. d. Kiedy szczytne zakończenie mowy, odbija się jeszcze o sklepienie Kaplicy *S. Stefana*, i wzbudza uniesienie przytomnych, już ono w kieszeni stenografa śpieszy do

DODATEK

Wilno dnia 20 Lipca r. s. 1852 roku.

drukarni; i kiedy zaledwo jest złożone i nowiny
dienne dodane, stoi 24 kolumna gotowych pod
parową prasę. Czterech robotników kładzie te
wielkie arkusze na maszynę, które w tym mó-
mencie innym czterem wpadają w ręce. W je-
dnej godzinie 4,000 arkuszy jest wydrukowanych,
a w 6 godzin rozdane już są publiczności 12,000
exemplarzy, z których każdy przeszło 300,000 li-
ter obeymuje.

— Dnia 13 —

Onegdaj o 2giej po południu przybył Król
z Windsor do St. James, gdzie przyymował Xię-
cia Cumberland z jego dostojną małżonką, Xię-
cia Georgs i Xiężnę Gloucester. W godzinę po-
tém były pokoje u Króla, na których złożono
Monarsze wiele adressów, wyrażających radość z
powodu uniknionego nieszczęścia, którym Król
był zagrożony. Później Wice-Hrabia Palmer-
ston przedstawiał Królowi nowego Meksykańskie-
go Posła Gorostiza i Senatora wolnego miasta
Frankfortu, Harnier. (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 5 lipca.

Messenger des Chambres ogłasza, iż oprócz
professora Lelewela, otrzymał też rozkaz opuście-
nia na zawsze Paryża i Francyi w 5ciu dniach,
hrabia Antoni Ostrowski, były naczelnik gwar-
dyi narodowej Polskiej. P. Lelewel wyjechał
niezwłocznie z Paryża w dniu 2 b. m.; hrabia zaś
Ostrowski miał przeciw takowemu rozkazowi pro-
testować.

Ostatnie wiadomości z Brezylji dochodzą 17
kwietnia. — 16 tego miesiąca nocą, oddział stron-
ników Don Pedra I, z dwoma młodymi działami,
wyruszył we 300 ludzi na Rio-Janeiro, w zamia-
rze opanowania arsenału i ogłoszenia potem zmia-
ry wszystkich władz krajowych. Oddziałowi te-
mu przywodzili dwaj cudzoziemcy, baron Bülow
pruski, i podpułkownik Jakób de Niemeyer z Han-
nowerskiego. Lecz rząd, uwiadomiony o proje-
ktach powstańców, przez jednego z ich liczby,
wystąpił przeciwko nim gwardyą stałą z częścią
milicyi narodowej. Wojska te spotkały roko-
szan za przedmieściami blisko St. Christophe, i po
uporczywey walce, ci ostatni na głowę rozbici,
rozbiegli się, zostawiwszy na miejscu 20 zabitych,
w liczbie których znajdowało się 6 pokojowców
pałacowych Don Pedra I. Znaczna też liczba do-
stała się w niewolę, pomiędzy którymi wzięty zo-
stał i podpułkownik Niemeyer. Baron Bülow ró-
wnież schwytany później został. Niespokojność,
która na nowo ogarnęła była umysły mieszkań-
ców stolicy, ukojoną została tém powodzeniem,
i cisza znowu wróciła. — Izby zebrać się miały 3
maja. (T. P.)

— Dnia 10 —

Mówią, że się utworzyło towarzystwo z 15
bankierów, na których czele stoi Rothschild, któ-
rzy się podejmują pożyczki 150 milionów; prócz
tego, wielu kapitalistów na nią się zapisało.

Dziś przybył tu kuryer z Madrytu do Hra-
bi Ofalia, który miał przywieźć wiadomość o wy-
ładowaniu Don Pedra. (M. Hamburg.)

Z Algieru 25 czerwca. — Statek parowy z
Malty przywiózł tu wiadomość, że Sułtan w mie-
sce zhuowanego Baszy Egiptu, mianował Hus-
seina Baszę rządzcą tego Państwa, który z flotą
Turecką ma stanąć przed Alexandryą, i dosta-
wszy w ręce Ali i Ibrahima, kazać ich natych-
miast udusić.

Do Cherbourga 5 b. m. przybyła fregata Re-
solue, i dwie korwety są oczekiwane. Uzbrojona
korweta Ariane stoi w pogotowiu, wkrótce ma
bydź uzbrojony jeszcze jeden liniowy okręt, i ca-
ła ta eskadra ma się udać do brzegów Hollen-
derskich.

Stychać, że Lord Palmerston miał prosić

Pana Durand de Marcuil, ażeby zwrócił uwagę
swego rządu na to, że wakowanie urzędu Preze-
sa Rady Ministrów, szkodliwy wpływ wywiera
na czynności dyplomatyczne; zwłaszcza, że co do
stosunków wewnątrznych, Francya w dosyć przy-
krém położeniu się znajduje.

Ostatnie listy z Londynu donoszą, iż rząd
odkrył czynną korespondencyą między Holyrood,
a wyspami Guernsey i Jersey. Z tego powodu
rząd nasz miał prosić, aby rząd Angielski dozwo-
lił pobytu kilku agentom, dla dania baczości na
zabiegi mieszkających tam Karolistów.

List z Tulonu wyraża, że podług odebranych
tam telegraficznych rozkazów, wychodcy Modeń-
scy mają bydź odesłani do Szwajcaryi. Okręt
Marengo z jedną fregatą udał się do Tagu, a
Sufren wziął 1,100 ludzi wojska dla przewiezie-
nia do Afryki.

Dziennik Finisterre donosi, że listy, odebra-
ne z Paryża, zapewniają o mającey się wystać
flocie na Skaldę, że się będzie składała z okrętów
liniowych: Suffren, Superbe, la ville de Mar-
seille i Marengo; fregat: Calypsa, Bellona, Mel-
pomèna, (które są przywołane z Tagu), Guerrière,
Resolue, Medéa; wielu korwet i pomniejszych
statków. Dowódzca floty nie jest jeszcze wyzna-
czony; kandydatów podają: Vice-Admirała Rous-
sin i Kontr-Admirałów: Hugon, la Bretonnière
i Makau.

— Dnia 13 —

Lord Granville miał wczoraj w St. Cloud
posłuchanie u Króla.

Jenerał Porucznik Hrabia Bonnet złożył ko-
mendę w zachodnich Departamentach, i udał się
do swych dóbr w Departamencie Orne.

— Dnia 14 —

Minister spraw wewnątrznych wydał do
Prefektów okolnik, w którym udziela instrukcyę,
względem organizacyi gwardyi ruchomey.

Urzędowy Dziennik wojskowy, zawiera wy-
kaz rozkładu wojska w rozmaitych punktach
Francyi. Podług niego stoi w twierdzach półno-
cznych 10 półków liniowey, 3 półki lekkiey pie-
choty i 12 półków jazdy; w Paryżu zaś i jego
okolicach 5 półków liniowych, 3 półki lekkiey
piechoty i 12 półków jazdy. Linią wschodnią, i-
dącą od Metz do Grenoble, stanowi 13 półków
piechoty liniowey, 3 półki lekkiey i 15 półków
jazdy; 12 półków liniowey, 3 półki lekkiey pie-
choty i 5 półków jazdy, stoi na zachodzie. Re-
szta wojska stoi na załogach w środku kraju i na
południu.

— Dnia 15 —

Podług Dziennika Temps. Policya ma po-
deyrzenie, że Xiążę Blacas, oraz dawny jenerał
poborca Sulvilliers i jego syn znajdują się w Pa-
ryżu, i twerzą środkowy punkt Karolistowskich
zgrupowań, które na przedmieściu St. Germain
mają się odbywać. Z powodu tego wydane zo-
stały rozkazy z rysopisami, tak w stolicy, jak na
prowincyą, do ujęcia ich i odesłania do Aix,
gdzie się odbywa proces osób, do zaburzeń w
Marsylii należących, końcem naocznego ich z sobą
stawienia. (G.W.)

WŁOCHY.

Rzym dnia 28 czerwca.

Podług Gazety Powszechney, miało przy-
bydź do Brescia i Ferrara 400 Szwajcarskich
żołnierzy.

W Rzymie mówiono o trzech spekulacyach
finansowych. Jedni mówią, że ma przyść do
skutku Genueńska pożyczka, do której bankier
Pallavicini ma dać milion piastrow; drudzy u-
trzymują, że Rzymski Xiążę Piombino pożyczka
kapitulę S. Piotra 300,000 skudów na hypotekę,
a kapituła złoży te pieniądze Rządowi. Nakoniec
mówiono o monopolium na solone ryby, które Jé-

zef *Bonaparte* w Ameryce, przez Rzymskich ja-
jentów miał uzyskać. Ta okoliczność jest bardzo
ważną, zadałaby cios handlowi Angielskiemu.

— Dnia 30 —

Tutejsza gazeta *Notizie del Giorno* zbija wia-
domość, jakoby w *Benewencie* miały powstać za-
burzenia, i wojsko Sycylijskie do ich przytłu-
mienia zostało wezwane.

Ankona d. 29 czerwca.

(Z *Gazety Powszechney*). Wszystko jest jak
nayspokojniey. Wczoray przywiózł tu kuryer
z *Rzymu* depesze do jenerała. Onegdaj zwiedził
jenerał wszystkie kwatery, i żądał wiedzieć, jak
za Króla *Murata* 10,000 Neapolitańczyków było
tam rozkwaterowanych. Listy z *Bononii* dono-
szą, że Austryacki jenerał żądał od gminy, koszar
na 20,000 ludzi, lecz gmina oświadczyła niepodo-
bieństwo ich przygotowania. — Z *Romanii* dono-
szą, że w *Rawennie* jeden Szwajcar pugnałem
zamordowany został. (G.W.)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 28 czerwca.

Dziś zostaną poświęcone i rozdane, gwardyi
i ochotnikom Królewskim, przez Królową zrobio-
ne i podarowane im chorągwie. Przy tey uro-
czystości, przeznaczył Król dla każdego przytom-
nego żołnierza po 10 realów, jako też między
21,300 ochotników rozdzielić 21,300 realów. — Rząd
tutejszy spokojniejszém patrzy okiem na wypra-
wę Portugalską, gdyż Francya i Anglija zapewni-
ły go, że w przypadku zwycięstwa *Don Pedra* i
ustanowienia Rejencyi w imieniu *Donny Maryi*,
pod żadnym względem spokojność półwyspu *Py-
renejskiego* naruszoną nie będzie. (G.W.)

T U R C Y A.

Konstantynopol dnia 25 czerwca.

Monitor Ottomański donosi: że 27 maja pod-
dała się forteca *St. Jean d'Acres*, obleżona z lądu i
morza. Z matym garnizonem, nie mogła dłużej o-
przeć się *Ibrahimowi*, który znaczną postać o-
debrał. *Abdullah* i jego sztab, zostali jako jeńcy
wojenni odesłani do Egiptu. (G.W.)

O g ł o s z e n i a.

1. Rada Mieyska Wileńska ogłasza: iż w Iz-
bie oney na Ratuszu dnia 28 terażniejszego
miesiąca julii i 1go następnego miesiąca augu-
sta odbywać się będzie licytacya, i przetarg na
dostarczenie szkła, knotu i oleja do latarni
Mieyskich; a zatem mogący dostarczyć takowe
artykuła, ração stawić się do targu w termi-
nach oznaczonych. Dat. dnia 18 julii 1832
roku
Onufry Nowacki P. R. M. W.

Pismowodea Marcin Poźlewicz. (903)

1. Magistrat Miasta Wilna wyrokiem ak-
cessoryjnym dnia 11 terażniejszego miesiąca ju-
lii w sprawie konkursowey zmarłych Wileń-
skich obywateli *Leykow* zakroczonym, w celu
przyspieszenia stronom satysfakcyi, zamierzył
też sprawę do kontynuacyi dnia 27 bieżącego
miesiąca julii przywołać, a dnia 26 augusta te-
raźniejszego roku nieodmiennie wziąć w namo-
wę, o takowém więc postanowieniu interesso-
wane strony zawiadamiając, że na wszystkich
niestawających wiekuista zapisana zostanie amis-
sya ostrzega. Roku 1832 julii 16 dnia.

Adam Goławski P. Burmistrz.

A g n t Michał Ostrowski. (902)

1 W Roku terażniejszym 1832 w miesiącu
czterech poddanych ludzi JWgo. Generała Ma-
jora *Sergieja Wasilewicza Baykowa* z miasta
Kliowa zbiegli, których imiona i nazwiska, oraz
przymioty są następnie: 1szy krawiec *Karnioy*

Maksimow wzrostu 2 ar. 4 wier., włosów na głowie
ciemno-szate, oczu szarych, nosa umiarko-
wanego, brodę goli, twarzy ospowatey, od uro-
dzenia lat 35 mający. 2 stolarz *Jakow Ustynow*,
wzrostu 2 ar. 6½ wier.: sutułowaty, włosy na
głowie światło-szate, oczu szarych, nosa umiarko-
wanego, brodę goli, twarzy czystey, lat od uro-
dzenia 30—3ci kucharz *Symon Wasilew* wzrostem
2 arsz. 5 wier., włosów na głowie szate, oczu
szarych nosa umiarkowanego, twarzy czystey,
od urodzenia 26 lat — i 4ty kamerdyner *Hry-
horyi Klimow Kaszkow*, wzrostem 2 arsz. 5½
wiersz., włosów na głowie szate, brodę goli,
oczu błękitnych, nosa umiarkowanego, twarzy
czystey, suchej, pocągley, lat 32, u którego na
lewym ręku u palca wielkiego paznokieć po-
środku rozczknięty, i wieczny znak czyli szram
czyni, czytać i pisać umie; ten ostatni *Hryho-
ryi Klimow Kaszkow* ma bilet za podpisem
JW. Jenerał-Majora *Baykowa* 22 junii roku
teraźniejszego 1832 jemu wydany, dla wyszar-
kania dwóch pierwszych zbiegów, *Karnioy Ma-
ksimowa* i *Jakowa Ustynowa*, który to bilet
uznają się bydź dopiero nieważnym.

Te wszystkie zbiegi są rodem *Biłoruskoy*
Mohilewskiej Gubernii powiatu *Bielickiego*, a
ktobykolwiek pomienionych zbiegów poymał i
dostawił do bliższej sobie *Mieyskiej* lub *Ziem-
skiej* Policji, takowy odbierze nadgrody za ka-
żdego zbiega po 100 rubli, osobno zaś za *Ka-
merdynera Klimowa* 1,000 rubli.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (903)

2 Oświadczenie Imieniem WJ Pana *Fran-
ciszka Poznańskiego* b. Prezydenta Miasta *Wil-
na* Opiekuna funduszu i osob nieletnich *Slepik-
kowskich*, a między temi i *Otona Slepikow-
skiego*, zanosi się w rzeczy następney: pomimo
zapisanego w roku 1830 miesiąca lutego 25
dnia w Aktach *Ziemskich* Ptu *Wileńskiego* o-
świadczenia, do *Gazety Kurjera Litewskiego*
podanego, ostrzegającego, aby nikt pod żadnym
pretextem nie brał obligow od *Slepikowskich*,
ani im najmniejszego kredytu nie czynił, jako
mającym dostateczne od żań delatora opatrze-
nie, jednakże pokazuje się, że niektóre osoby,
niepomnie na srogość praw, o ludziach podstęp-
pami wymagających obligi, a mianowicie od
małoletnich piszących które żadnego znacze-
nia stosownie do *Ukazu* 1827 roku februaryi
19 wyszłego mieć nie mogą, w tak nieprawym
postępku z krzywdą niemających doświadcze-
nia, biorą od nich skrypta, a stąd następcza-
ją sposobność do złego postępowania; jakoż w
roku 1830 junii 18 dnia, żyd *Szmayło Mor-
duchowicz* bez pożyczenia pieniędzy, wziął od
Otona Slepikowskiego karteczkę na rubli sr-
15, która u żań deltra znajduje się, i że żańcy
jey nie odda zapowiada — w roku 1832 fe-
bruaryi 17, żyd *Abram Eliaszowicz Trocki*,
wziął oblig od tegoż *Otona Slepikowskiego*
na rubli srebr. 500 z jednym pieczętarzem *Jó-
zefem Nosowskim* — Takoz dowiaduje się żańcy
delator, że ma jakiś skrypt cyrulik *Hirsza* w
domu *Millera* mieszkający na rubli srebr. 50
i *Mowsza krawiec* w domu *Rewkowskiego* za-
mieszkały na rubli srebr. 500 czyli 200. Kie-
dy więc wyraźnie pokazuje się, że ci żydzi, ko-
rzystając z niedoświadczenia *Otona Slepikow-
skiego*, za bardzo małą część danyh pie-

niędzy, pobrali te skrypta i obligi, już po publicznem uprzednio w Kuryerze zapisanym oświadczeniu, azatém samo z siebie żadnego waloru niemające; jednak aby ciż żydzi temi obligami nie frymarozyli, i gdyby onych nikt nabywać nie ważył się, jak niemniej, aby byli zawiadomieni o tym tak obżałui żydzi, jako też dalsze osoby mogące mieć skrypta od Ottona Slepikowskiego, że on własnego osobistego funduszu nie ma, po rodzicach zaś pozostały spada na dalszą jeszcze jego familiją, i jest we władaniu żałcego dellatora jako rodzzonego wuja i opiekuna, o los swoich siostrzanow dbatego; nim o zwrot nieprawnych skryptow kolejną właściwą żałcy działać będzie, tym czasem wszystkie w tém oświadczeniu zajęte osoby naysolenniey manifestuje, a dalsze osoby ostrzega, aby kredytu żadnego Ottonowi Slepikowskiemu nieczyniły i obligow, ani żadnych dokumentow od niego niebrały, jak również aby nikt nienabywał wyżej nadmienionych, jako waluty żadney niemających dokumentow — Datt dnia 15 lipca 1852 roku w Wilnie.

Franciszek Poznański b. Prezydent M. Wilna. (898).

2 Ponieważ stosownie do dokumentu ugodliwego d. 7 julii 1852 r. w Magistracie Wileń. przyznanego Star. Bendett Abrahamowicz Kiwes za należność z niżej podpisanym ugodę zawarł, i ze skutków tej ugody satysfakcyą z jego funduszu ma muie następować, przeto awizacyą w Kuryerze Litewskim przezemnie dnia 27 czerwca tego roku i następnie przy Numerach 77 i 79 zamieszczoną skutkiem dokumentu powyższego ugodliwego cofam, kassuję i za nie byłą ogłaszam.

Adam Szybakowski.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (899)

O g ł o s z e n i e

3. Do JWW. i WW. Wierzycieli Radziwiłłowskiej Massy.

Jeneralny Pełnomocnik Massy Radziwiłłowskiej W. Antoni Koźuchowski, upoważnił Prokuratora teyże Massy do weyścia w układy z JWW. i WW. Wierzycielami zastawnymi, do zaspokojenia ich należności, jakie rzeczywiście i podług prawa policzają, a to przedażą dóbr na ten cel przeznaczonych, osobną tabellą objętych i ocenionych, według szacunku w 1819 roku urzędownie przyjętego.

Prokuratora, mając zaszczyt wezwać niniejszém JWW. i WW. Wierzycieli zastawnych, aby zechoieli przybywać do Miasta Wilna dla otrzymania satysfakcyi drogą kupna dóbr na wieczność za swoje należności, uwiadamia, iż dla przyspieszenia i ułatwienia układow, przystępujący do nabycia, wolni są od płacenia gotowizną dziesiątey części Ukazem 1818 roku na umorzenie długu Skarbowego zawarowaney, tudzież od długow funduszowych, duchownych i bankowych; zaspokojenie bowiem tych ciężarów JWW. Hrabio wie Wittgenstein przyymują na siebie.

Aby ogłoszenie niniejsze wszystkich, których to obchodzić może, doszło, aby przez znaczenie zbyt prędkiego czasu, nieprzeszkodzić zatrudnioniom gospodarskim: Prokuratora

rya za termin, w którym układy rozpocząć jest gotową, stanowi dzień 15 października 1852 roku. Układy trwać mają w Wilnie w miejscu posiedzeń Prokuratorji, ciągle przez miesięcy ośm, stosownie do polecenia Jeneralnego Pełnomocnika Massy. Podobneż układy i w tymże samym porządku z kolei i dla Wierzycieli ręcznych otwarte zostaną. Dan w Wilnie dnia 9 lipca 1852 roku.

Prokurator Izydor Salmonowicz.

Za Sekretarza Mikołaj Malinowski. (891)

2. Sąd Powiatowy Wołkowyski, skutkiem nastafey na prośbę Szlachowca Wiktora Dąbrowskiego w dniu dzisiejszym rezolucyi, przez ninieyszą awizacyą do gazet Kuryera Litewskiego podającą, się zawiadamia Publiczność, a pryncypalnie interessowane strony, że Adwokat Subseliow Powiatu Wołkowyskiego Karol Dąbrowski w dniu 25 februaryi r. b. zszedł z tego świata, po którym pozostałe różnych stron papiery, brat jego proszący Wiktor Dąbrowski fascykulami opieczętowawszy dla oddania właścicielom przy oświadczeniu w Kancellaryi Sądu ninieyszego złożył. A zatém ci wszyscy, od których zesły Adwokat Karol Dąbrowski miał plenipotencye, zechoją odebrać za zwrotem rewersow papiery do spraw zesłemu poruczone, z kancellaryi Sądu ninieyszego, i innego na mieysce zmarłego Adwokata Dąbrowskiego obrać plenipotenta. Gdyż w przeciwnym razie straty sobie przypiszą. Datt. na sessyi Sądowey w Wołkowysku 1852 roku julii 9 dnia.

Sędzia Powiatowy Ostromęcki.

Zasiadający Korczyc.

Zasiadający Kalenkiewicz.

Sekretarz Radzca Honorowy Józef Kotkowski. (890)

3 Od Rzeczyckiego Ziemskiego Sądu ogłasza się, w zostającym pod zawiadownstwem tego Sądu powiecie wzięty człowiek Stefan Fiedorow syn Szczegłow, który się powiadał rodem Mohylewskiej gubernii Babinowickiego powiatu ze wsi Kozłow obywatela Wiktora Barulina włoscianinem, mający od urodzenia lat 20, przymiotow: wzrostu małego, włosow na głowie światło-rusych i takież na wąsach i brwiach małe, twarzy okrągłey, śniadawey. Oczu szarych, na brodzie zuaydują się dwie jedna pod drugą niewielkie brodawki — że pomieniony człowiek utrzymuje się w Rzeczyckim mieskim ostrogu od 4 dnia msca junii, i o uczynieniu o nim sprawki z tego Sądu pisano do Babinowickiego takiegoż junii 6 dnia za N. 4,532 junii 6 dnia 1852 roku.

Assessor Jan Bieniecki.

Sekretarz Andrzej Chitun. (889)

Nowe Dzieło.

3. W Typografii Uniwersyteckiej wyszła z druku nowa powieść Kleofasa Fakunda Pasternaka pod tytułem: Wielki świat małego miasteczka, we dwóch tomach. Cena rub. sr. 1 kop. 55. PP. Prenumeratorowie za złożeniem biletów z podpisem moim otrzymają takowe dzieło. Osoby życzące mieć to dzieło przez pocztę, raczą się zgłosić do

niżej podpisanego, przesyłając rubel sr. 1 kop. 50. T. Glucksberg. (885)

z przesyłaniem przez pocztę:
Na papierze białym półrocznie R. sr. 9.
— — — — — zwyczajnym półrocznie 7 k. 50.
— — — — — kwartałowie 4.

PRENUMERATA.

Expedycya Gazetna przy Wileńskim Gubernialnym Kantorze Pocztowym, uwiadamia, iż w nim można prenumerować na gazetę, wydawaną w Warszawie, pod nazwaniem: **GAZETA CODZIENNA**. Cena roczna rubli srebrnych *Dwanaście*. Półrocznie, ten raz tylko prenumerować można, za rubli srebrnych *Sześć*.

bez przesyłania pocztą:
Na papierze białym półrocznie R. sr. 6 k. 50.
— — — — — zwyczajnym półrocznie 4 k. 50.
— — — — — kwartałowie 2 k. 25.

PRENUMERATA NA KURYERA LITEWSKIEGO.

Od dnia 1go teraźniejszego miesiąca Lipca, zaczęło się drugie półroczcie i prenumerata na gazetę Kurjera Litewskiego. Prenumerować można: w *Wilnie*: w Expedycyi Gazetnej przy Kantorze Gubernialnym Pocztowym i w Redakcyi Gazety — w innych miastach: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycjach pocztowych, podług cen następujących:

Ponieważ w skończonym już półroczu, niektórzy z PP. Prenumeratorów na gazetę Kurjera Litewskiego, zamiast położonej w ogłoszeniu ceny rubli srebrnych *Siedm* kopiejek *piędziesiąt*, przystali tylko po *Siedm* rubli na półroczną tej gazety prenumeratę; a niektórzy i na drugie półroczcie podobnie po *Siedm* rubli przysyłają; przeto życzących mieć tę gazetę oprasa się o przysyłanie prenumeracyynych pieniędzy w zupełnej, w ogłoszeniu położonej ilości; tym zaś, którzy w zupełności nie przystali i pozwolony dostać nie zechcą, nie będą dostane Nra końcowe gazety, stosownie do ilości niedostawionych pieniędzy, łącząc i niedostawne w pierwszej połowie roku, jeżeli kto i w niej również nie przysłał.

W wiadomości o produktach żywności na targach przedawanych, i o taxie, po jakiej należy przedawać w Wilnie niżej wyrażoną żywność, w Radzie Miasta Wilna sporządzona.		Waga		Miarę		nasrebro.		
		Funt.	Łoty	Garniec.	Huble.	Kopiej.	bro.	
<i>W wyjaśnieniu za jaką cenę w Wilnie na targach w przeszłym tygodniu przedawaly się wszelkie produkty i wiktuały hurtem.</i>		w Nie-dziele	Wto-rek.	Pią-tek.				
		Srebr.						
		ruble.	kop.	ruble.	kop.	ruble.	kop.	
<i>Beczka miary rossyjskiej.</i>								
Żyta ozimego	{ Suchego	6	—	6	—	6	50	
	{ Surowego	15	—	13	—	15	—	
	{ Ozimego	8	—	8	—	8	—	
Pszonicy	{ Jaręcy	4	—	4	—	4	50	
Jęczmienia		5	—	3	—	5	—	
Owsa		4	30	4	30	5	—	
Gryki		4	50	4	50	4	—	
Grochu		2	—	—	—	2	40	
Bobu		4	50	4	50	4	—	
Kartofel		4	50	4	50	5	—	
Siemienia	{ Lnianego	4	50	4	50	5	—	
	{ Konopnego	10	—	10	—	10	—	
	{ Jęczmiennych	12	96	12	96	12	96	
Krup.	{ Owsianych	12	96	12	96	12	96	
	{ Gryczanych	12	96	12	96	12	96	
<i>Pud Rossyjski mający funtow Ross. 40.</i>								
Łoju wołowego i baranego	{ Surowego.	3	50	3	50	3	50	
	{ Topionego.	1	60	1	60	1	60	
Mięsa pud		3	—	3	—	3	—	
Miodu przasnego tłuczonego z woskiem		8	—	8	—	8	—	
Wosku topionego niebielonego		15	—	15	—	15	—	
Swiec	{ Woskowych	14	—	14	—	14	—	
	{ Łojuowych	4	25	4	25	4	20	
	{ Łojuowych	2	20	2	20	2	20	
Włókna towarowego	{ Lnu	1	50	1	50	1	50	
	{ Pienki	1	—	1	—	1	—	
Soli kuchennej pud		—	18	—	18	—	15	
Siana	{ Murożnego	—	16	—	16	—	16	
	{ Blotnego	—	7	—	7	—	7	
Słomy	{ wiązanej pud	—	7	—	7	—	7	
	{ tartey wóz iednokonnny	—	—	—	—	—	—	
Faska 6 garcowa masła dobrego		4	50	4	50	4	50	
<i>Beczka miary ross.</i>								
Piwa pospolitego	{ Lekkiego	5	60	3	60	3	60	
	{ Dubeltowego	—	—	—	—	—	—	
Ptastwa domowego żywego karmnego po parze	{ Indykow	—	60	—	60	—	60	
	{ Kur	—	20	—	20	—	75	
	{ Gęsi	—	50	—	50	—	50	
	{ Kaczek	—	—	—	—	—	—	
	{ Gluszców	—	—	—	—	—	—	
Ptastwa dzikiego bi- tego po parze	{ Cietrzewi	—	—	—	—	—	—	
	{ Jarząbków	—	—	—	—	—	—	
Wódki wiadro		2	69	2	69	2	69	
Spirytusu wiadro		6	—	6	—	6	—	
Mléka wiadro		—	30	—	30	—	30	
<i>Taxa wedle jakiej należy przedawać w rozdrobrozomaitą żywność w Wilnie od d. 17go msca Julii 1832 roku po dzień 24 mca Julii.</i>								
<i>Chleba pod cyfrą i Nrem piekarza.</i>								
Żytniego	{ Razowego	—	—	—	—	—	—	2
	{ Pytlowego	—	—	—	—	—	—	12
Pszennego pytlowego	{ Bulka	—	—	—	—	—	—	42
	{ Cienkiey	—	—	—	—	—	—	52
Mąki pszenney pytlowey	{ Sredniey	—	—	—	—	—	—	2
	{ Sredniey	—	—	—	—	—	—	—
Mięsa świeżego wołowego z dokładką do funta iednego mięksizu, iedney ćwierci funta rury nayprzedniejszego		—	—	—	—	—	—	4
średniego		—	—	—	—	—	—	5
zwyczajnego		—	—	—	—	—	—	3
Ozór wołowy świeży	{ wielki	—	—	—	—	—	—	20
	{ sredni	—	—	—	—	—	—	15
Głowa, nogi, pluca, flaki	{ maley	—	—	—	—	—	—	10
	{ maley	—	—	—	—	—	—	50
Mięsa świ- niego wędzonego	{ Słoniny	—	—	—	—	—	—	10
	{ Słoniny	—	—	—	—	—	—	12
Świeżego	{ Wędzoney	—	—	—	—	—	—	12
	{ Wędzoney	—	—	—	—	—	—	12
Podbrzusia	{ Podbrzusia	—	—	—	—	—	—	7
	{ Schaby	—	—	—	—	—	—	5
Szynek	{ Szynek	—	—	—	—	—	—	6
	{ Szynek	—	—	—	—	—	—	10
Wędzonego	{ Schaby	—	—	—	—	—	—	7
	{ Szynek	—	—	—	—	—	—	10
Świeżego	{ Głowizna i nogi ogółem	—	—	—	—	—	—	60
	{ Wątroby, serce i kiszki ogółem	—	—	—	—	—	—	30
Masła świeżego		—	—	—	—	—	—	12
Soli kuchenney		—	—	—	—	—	—	3
Swiec	{ Woskowych	—	—	—	—	—	—	45
	{ Łojuowych	—	—	—	—	—	—	40
	{ Łojuowych	—	—	—	—	—	—	11
Jęczmiennych	{ Dartych	—	—	—	—	—	—	12
	{ Tłuczonych	—	—	—	—	—	—	11
Krup	{ Owsianych czystych	—	—	—	—	—	—	12
	{ Gryczanych	—	—	—	—	—	—	11
Piwa pospolitego	{ Buynych	—	—	—	—	—	—	11
	{ Drobnych	—	—	—	—	—	—	11
Wódki Kraiowey żytniey czystey pro- by	{ Lekkiego	—	—	—	—	—	—	11
	{ Dubeltowego	—	—	—	—	—	—	—
Ryby żywey	{ Szczupaka, okunia, wę- gorza sztuk	—	—	—	—	—	—	75
	{ Linia, leszcza i innych sztuk	—	—	—	—	—	—	8
Ryby nie- żywey	{ Sialawy	—	—	—	—	—	—	7
	{ Wszelkiey inney drob.	—	—	—	—	—	—	5

F. Balfner R. M. W.